

TOAMNA LA VASLUI – BIBLIOTECA ÎN PRIM-PLAN

Dr. conf. univ. Lidia KULIKOVSKI

N-am mai fost anterior la Vaslui, deși e aproape de noi, județul chiar se mărginește cu RM. Pur și simplu nu intra în agenda mea turistică și nici profesională, cu toate că directoarea Bibliotecii Județene „Nicolae Miclescu Spătarul” din Vaslui mă invitase de mai multe ori.

În sfârșit, în această frumoasă toamnă, care s-a reținut mai mult pe meleagurile noastre și deci, și pe cele vasluiene, am acceptat invitația dnei Elena Poamă. Am acceptat din curtoazie mai mult, considerând această vizită, una înghesuită în preaplinu-mi program pentru noiembrie. Clasând-o la categoria fulger ne urcăm împreună cu Elena Vulpe, directoarea bibliotecii „Onisifor Ghibu”, invitată și ea, într-un „prăpădit” microbuz de lași, în care unicul lucru bun era șoferul Costică. Călătoria a fost un calvar (am rău de mișcare și de mașină) – când am coborât la vama Sculeni am avut impresia (și cei din jur, uitându-se la mine, au crezut la fel) că acel microbuz a mers toți kilometrii până-n vamă peste mine, nu pe drum. Noroc că dna directoare Elena Poamă a trimis mașina BJ Vaslui și ne-a luat din vamă. Intrând în custodia domnului Dan ne-am simțit mai bine.

Am luat chinurile drumului drept penalizare pentru atitudinea mea greșită față de invitația dnei Elena Poamă, iar ceea ce a urmat, ce s-a întâmplat la Vaslui - drept recompensă, un dar, un

„premiu de consolare” pentru chinurile călătoriei.

Cel mai frumos lucru, de cum am ajuns, a fost hotelul. Ne-au cazat foarte central și aproape de bibliotecă, la hotelul „Racova”. Nu știu ce-o fi însemnând *Racova*, nu știu câte stele are, însă mie mi s-a părut de șase stele: cald, curat, dezinfectat, ambient estetic foarte frumos, amenajat cu mult gust, personal binevoitor, școlit - și la recepție, și la restaurant... standard european. Astfel, prima impresie despre Vaslui mi-a făcut-o hotelul „Racova” pentru că altceva nu văzusem nimic, era noapte, dar concluzia pe care am tras-o e că România intră cu adevărat în Uniunea Europeană. Să nu se creadă că nu am mai văzut hoteluri - am stat la hoteluri de toate stelele, în foarte multe colțuri ale lumii. În acea seară *Racova* a însemnat Vasluiul pentru mine - impresia bună, din prima, mi-a schimbat dispoziția și starea. Nu mă simțeam nici rău, nici departe și nici printre străini.

Am fost invitate să participăm cu comunicări la simpozionul *Biblioteca virtuală*. Simpozionul era doar una din activitățile unui amplu program *Festivalul șanselor tale* pe care Biblioteca Județeană „Nicolae Miclescu Spătarul” îl organizează al șaptelea an. Ediția a VII-a s-a desfășurat la Vaslui, sub patronatul Consiliului Județean, în perioada 13-19 noiembrie 2006 având genericul *Săptămâna educației pentru viață*. Acest

festival se înscrie în mișcarea europeană *Săptămâna educației permanente* la care România a aderat în 2000. Scopul festivalului este promovarea conceptului european de „*învățare pe tot parcursul vieții*”. Conceptul urmărește: (1) încurajarea participării pe tot parcursul vieții la actul de învățare și promovarea oportunităților de învățare în vederea dezvoltării personale a individului și a integrării sale socio-profesionale; (2) acțiunea sinergică a educației formale, non-formale și informale; (3) cooperarea și promovarea parteneriatelor pentru susținerea procesului de învățare continuă; (4) transfer de bune practici la nivel național și european; (5) celebrarea actorilor învățării: furnizori, formatori, participanți la învățare și (6) lobby pentru susținerea educației adulților.

Biblioteca este un factor important al învățării pe tot parcursul vieții. Programul elaborat de Biblioteca Județeană Vaslui este orientat spre un public foarte divers ca vârstă, statut social, profesional și a implicat copii, elevi, cadre didactice, adulți, persoane dezavantajate etc. Foarte diverse au fost activitățile preconizate pentru acest public: simpozion („*Biblioteca virtuală*”, BJ Vaslui), colocviu de literatură, colocviu profesional, târg de carte (Bârlad), lansări de carte (și-au lansat cărțile: Gruița Novac *Observări sau băgări de seamă*, Gheorghe Pricop *Caligramele destinului. A doua carte a lui Iov*, Teodor Prasciu *Clipa ca permanență*, Victoria Blaj *Prietenii copiilor*, Elena Leuștean *Legenda râului Bârlad*, revista *Gânduri literare*, nr. 2, 2006), programe artistice, jocuri dramatice, dialoguri tematice,

șezători literare, ateliere de creație, prezentări tematice de carte, microconcerete, comentarii muzicale, audiții muzicale, viziuneri, întâlniri cu medici, cinematografice, recital de poezie, expoziții de carte tematic orientate spre anotimpul în care au avut loc manifestările - „*Toamna scrie simfonii*”, „*Culorile toamnei ogândite în operele literare*” ș.a. (Astea cred că m-au influențat la alegerea titlului pentru prezentul articol).

Biblioteca Județeană a elaborat un program *partajat*. Partenerii BJV au fost biblioteca orășenească „Constantin Măcarovici” Negrești, bibliotecile comunale Lipoveț, Pădureni, Muntenii de Jos, „Ștefan cel Mare” Bârzești, Ivești, Hoceni, Pochidia, Vutcani, Biblioteca Municipală „Stroe S. Belloescu” Bârlad (despre activitățile bibliotecii bârlădene am scris aparte, grădinițele nr.10, nr.17, școala nr.1 ș.a.

Programul, prezentat aici lapidar, demonstrează că BJV și bibliotecile din județ sunt forțe reale, dotate cu resursele informaționale, educaționale necesare, sunt structuri flexibile, deschise, cu personal creativ, inovativ, competent pentru a susține conceptul învățare pe tot

parcursul vieții. Timp de o săptămână bibliotecile implicate s-au transformat în spații de comunicare, dialog, informare, formare, divertisment. Am învățat toți - adulții, copiii, persoanele dezavantajate (înaintate în vârstă), profesorii, bibliotecarii, elevii, din activitățile desfășurate, am învățat unii de la alții.

Inițiind și coordonând acest program BJV și-a propus să sporească credibilitatea bibliotecii ca instituție educațională în comunitate, să contribuie la facilitarea accesului la educație în mediul rural încurajând participarea bibliotecilor comunale și demonstrând aportul lor educațional. Participând la unele activități, pot spune cu certitudine că scopul Festivalului de la Vaslui a fost realizat.

Simpozionul *Biblioteca virtuală* s-a desfășurat două zile, la 16 și 17 noiembrie. Gândit ca acțiune de instruire, și cred - una din multele activități de educare permanentă ale bibliotecarilor și cadrelor didactice la Biblioteca Județeană Vaslui, a abordat probleme actuale și practice de digitizare în bibliotecă. Primul vorbitor, dl Dan Matei, director CIMEC - Institutul de Memorie Culturală (cunoscut de bibliotecarii din RM ca expert SIBIMOL), a prezentat comunicarea/conferință „Biblioteca Digitală Europeană [EDL]: tehnologie și politică”. Au urmat Lidia Kulikovski cu „Conținuturi electronice la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; Marin Pruteanu (Biblioteca Centrală Universitară București) care s-a referit la „Delimitări conceptuale și noționale ale sintagmelor *biblioteca digitală*, *biblioteca virtuală* și influența lor asupra conceptului de lectură”; Ramona Pandele (Biblioteca Județeană „O. Goga”, Cluj) prezentând „Utilizarea RFID, în premieră, în bibliotecile din România”; Luminița Șerban care a demonstrat realizările, impactul și utilitatea „Catalogului Jude-

țean Partajat” al Bibliotecii Județene „N. Milescu Spătarul”; Vaslui; iar Elena Vulpe (Biblioteca „O. Ghibu”) a prezentat publicului, la simpozion reflectările sale asupra preocupărilor tradiționale în biblioteca viitorului.

Au fost comunicări interesante, cu prezentări și demonstrații, cu mult conținut informațional, necesar astăzi bibliotecarilor, prioritar în activitatea bibliotecilor, cu discuții lungi și intervenții, schimb de păreri și practici.

A doua zi, în sala de lectură a BJV a fost lansat volumul *Accesul persoanelor dezavantajate la potențialul bibliotecilor: Manual pentru bibliotecari*. (ed. Epigraf, Chișinău, 2006, autor L. Kulikovski). A urmat un eveniment cu totul deosebit și inedit - constituirea Filialei județene a Secției naționale IBBY, la care a participat și Claudiu Istrate, directorul executiv al Uniunii Editorilor din România.

Cum recunoaște Elena Poamă, aleasă președinte, activitatea Filialei Vaslui IBBY va fi orientată, pe lângă susținerea activităților deja încetățenite la BJV (ca Salonul de Carte pentru Copii și Tineret, simpozionul „Cartea pentru copii și tineret în Lumea Virtuală”, „Clubul sorișoilor de bibliotecă”, „Clubul revistelor școlare”), spre identificarea creatorilor și promotorilor locali de carte și publicații pentru copii, promovarea prin revista *Milesciana Junior* pe plan local și național.

Sunt gânduri îndrăznețe, spune dna Elena Poamă. Dar realizabile, adaug eu, pentru că am cunoscut o bibliotecă care își știe rostul, își cunoaște puterile, știe ce vrea să fie pentru Vaslui. Am cunoscut acolo bibliotecari competenți, deschiși, care-și cunosc meseria și responsabilitățile, care se mândresc cu instituția în care muncesc. Mi-a plăcut Biblioteca

Județeană Vaslui - o instituție modernă, informatizată, dotată cu echipamente video, audio, deschisă spre colaborare, cu rezultate notabile de conlucrare.

Realizările, performanțele BJV sunt rezultatul conjugat al unui management modern pe care-l aplică dna director Elena Poamă și al muncii bibliotecarilor ei. Elena Poamă e, la prima vedere firavă, molcomă, cu o voce caldă, liniștită. Mie parcă-mi era rușine de gălăgia pe care o produceam alături de ea. Dar am spus - la prima vedere. În fapt este foarte hotărâtă, insistentă în acțiuni, punctuală, responsabilă, își apără instituția, o dezvoltă, o modernizează. Își face timp și pentru bibliotecile și bibliotecarii basarabeni, considerând că colaborarea culturală cu celălalt mal de Prut trebuie să fie durabilă și să contribuie la întărirea identității naționale. În 2000 a deschis o filială de carte românească la Hâncești, a deschis

o sală multimedia la Leova printr-un proiect transfrontalier. A câștigat un proiect de 40 de mii de euro pentru digitizare, de care vor beneficia și bibliotecile raionale din Hâncești și Leova. Acum se gândeste să le instaleze softul de bibliotecă *Bibliofil*, ca bibliotecile respective să utilizeze tehnologia în folosul utilizatorilor, să-și creeze cataloage electronice. Vrea să vadă și la noi bibliotecii raionale moderne, pline de oameni dornici de lecturi împărțind cuvintele lui Mircea Eliade: „*Toți acei ce au acces la o bibliotecă, la cărți, sunt niște inși mai buni decât alții, mai fortificați, iar durerile îi ating mai puțin și nefericirile trec mai repede*”.

Doamnei Elena Poamă îi datorez - și pe această cale îi mulțumesc pentru invitație - ocazia de a cunoaște bibliotecii, bibliotecari, simpli vasluieni. A fost o deplasare plină din punct de vedere profesional și sentimental.

UN VEAC DE NĒSINGURĂTATE A CĂRȚII LA HÂNCEȘTI

Alexe RĂUL

directorul Bibliotecii Naționale a R. Moldova

Orașul de pe Cogâlnic, Hânceștiul, unul din cele mai vechi târguri din Moldova (menționat, cum arată istoricii, la 22 martie 1500) a fost probabil dintotdeauna un loc ademenitor și prielnic, de vreme ce chiar și Manuc Bei, un negustor și un diplomat care a văzut multe și mândre orașe în viața sa, se stabilește aici pe la 1816, pentru a-și încheia aici drumul său pământesc. Noblețea locului, calitate pentru care a și fost ales, cred eu, de stăpânitorul al cărui nume îl poartă urbea, s-a imprimat în toate

lucrurile, fie ele materiale ori spirituale: edificii (numai creațiile arhitecturale ale lui Bernardazzi înălțate aici ar fi suficiente pentru a împlini o vedere irepetabilă), port, datini și obiceiuri, cultură și civilizație. Am putea presupune că Manuc avea în conacul său și o mică bibliotecă, tot așa cum se putea să fi avut niște cărți (poate chiar niște ceasloave sau izbornice lucrate în izvod moldovenesc) și nobilul proprietar de demult al moșiei. Lucrul acesta, însă, așteaptă dovada unor eventuali cercetători. În schimb, se știe